

2960

SPRAWOZDANIE
WYDZIAŁU
CZYTELNI AKADEMICKIEJ
W KRAKOWIE
z czynności w półroczu zimowym

1872/3.



KRAKÓW.

W drukarni „Kraju” pod zarządem St. Grańchowskiego.

1873.

THE

MAINTENANCE

OF THE

STATION

OF THE

STATION

OF THE

STATION

OF THE

STATION

Z przyjemnością zapisujemy na wstępie sprawozdania naszego, iż czytelnia, której zarząd oddano nam w październiku 1872 w nie bardzo zadawalniającym stanie, w półroczu bieżącym na drodze swego rozwoju znacznie naprzód postąpiła.

Nie twierdzimy, ażeby owa obojętność młodzieży akademickiej, dla instytucji naszej, na którą słuszenie skarżył się wydział poprzedni, już zupełnie ustąpiła; nie utrzymujemy, że czytelnia w półroczu obecnym urzeczywistniła już cel swój i swe zadanie, ale kto tylko bezstronnym rzuci okiem na poniżej zamieszczone sprawozdanie szczegółowe i porówna je z sprawozdaniem półroczu letniego, przyzna, że instytucja nasza coraz więcej zyskuje sympatji między młodzieżą i że pod tym względem półrocze bieżące do najświetniejszych zaliczyć wypada.

Wszakże nie będziemy się wdawać w długie pochwalne słowa wstępne, trzymając się zasady, że czyny świadczą nie słowa, odsyłamy Kolegów do sprawozdania szczegółowego a przytoczymy tu tylko niektóre okoliczności zasługujące zdaniem naszym na głębszą uwagę.

Jednym z powodów tamujących rozwój stowarzyszenia naszego i krepujących nieraz znacznie działalność wydziału był niedostateczny statut, który mimo tylukrotnych poprawek, zawsze dotąd przez Wyokie Namiestnictwo odrzucanym bywał, tak iż od lat pięciu czytelnia rządziła się tylko statutem prowizorycznym; dopiero w pół-

roczu bieżącym uzyskaliśmy wreszcie, dzięki przychylności prześwietnego Senatu akademickiego, statut zatwierdzony reskryptem Wysokiego c. k. Namiestnictwa z dnia 21 grudnia 1872 do l. 56267 a odpowiadający wszelkim wymaganiom i celowi instytucji naszej.

W wykonaniu uchwały walnego zgromadzenia z dnia 26. października 1872 zaprosił wydział wszystkich pp. profesorów i docentów wszechnicy jagiellońskiej na członków honorowych czytelni. Panom Profesorom, którzy raczyli łaskawie przyjąć zaproszenie nasze i pomnożyć nadto dochody czytelni znacznymi datkami, składamy serdeczne podziękowanie i wynurzamy zarazem nadzieję, że zechcą także swą wiedzę wesprzeć czytelnię i stać się umysłowymi jej przewodnikami.

Przy téj sposobności składa także wydział podziękowanie wszystkim redakcjom, które przez bezpłatne udzielanie czasopism lub téż zniżenie ich ceny, przyczyniają się znacznie do rozwoju czytelni, jakoteż szanownym dawcom, którzy bibliotekę naszą cennymi wzbogacili dziełami i wyraża życzenie, aby i nadal nie odmówili nam pomocy i ułatwili osiągnięcie § 1. określonego celu.

Ostatecznie nadmieniamy, że czytelnia nie zaniechała uczcić odpowiednio wszelkie pamiątki i uroczystości narodowe; w rocznicę powstania listopadowego, zgonu śp. Adama Mickiewicza jakoteż w 400-letnią rocznicę urodzin Mikołaja Kopernika urządzono wieczorki muzykalne w połączeniu z stosownym odczytem, których programy znajdziecie Koledzy w sprawozdaniu szczegółowém. Na tém kończymy słowo wstępne i przystępujemy do sprawozdań pojedynczych sekcji.

Kraków, w marcu 1873.

W imieniu Wydziału:

Józef Rosenblatt
sekretarz

Teodor Pareński
przewodniczący

1. Odczyty i wieczorki muzykalne.

1. „O przywileju Bolesławowskim“ kol. Henryk Feuermann.
2. „Dzieje Polski, część pierwsza;“ kol. Michał Szydlowski.
3. Wieczorek muzykalno-deklamacyjny w rocznicę śmierci ś. p. Adama Mickiewicza.
 - a. słowo wstępne. Teodor Pareński.
 - b. odczyt. Franciszek Gumowski.
 - c. uwertura z Betowena „Coriolan“ na fortepian (4 ręce) Julian Baczyński i Władysław Ekielski.
 - d. wiersz „pamięci Mickiewicza“ Stanisław Łuniewski.
 - e. „etude“ i „nocturne“ Chopina na fortepian Marcján Woźniakowski.
 - f. chór wykonany przez członków towarzystwa „Muza“.
 - g. „mes adieux à Varsovie“ Hausera, solo na skrzypcach wykonał Jan Gwiazdomorski.
 - h. „koncert nad koncertami“ (z pana Tadeusza) deklamował Bronisław Sądecki.
 - i. „air russe“ Hausera, solo na skrzypce Jan Gwiazdomorski.
 - k. deklamacje z towarzyszeniem fortepianu

a) „z dymem pożarów“	}	Marjan
b) „smutno mi Boże“		Gawalewicz.
 - l. chór „Florjan Szary“ (ballada) odśpiewany przez członków tow. „Muza“ pod przewodnictwem dyrektora Wgo Vopalki.

4. Wieczorek muzyczny w rocznicę powstania listopadowego.
 - a. „udział młodzieży akademickiej w wypadkach lat 1830 i 31 odczytał Stan. Jan Łuniewski.
 - b. dwa utwory na fortepian wykonał Marcejan Woźniakowski.
 - c. deklamacje „Polska dziewczica“ i „naprzód pracą“ wygłosił Władysław Chwalibogowski.
5. „Dzieje Polski“ część druga kol. Michał Szydłowski.
6. „O Fauście Getego“ kol. Aleksander Pechnik.
7. „Kilka słów o obecnej reformie wyborczej w Austrii kol. Henryk Feurman.
8. Wieczorek muzyczno-deklamacyjny w 400-letnią rocznicę Mikołaja Kopernika urządzony wspólnie z uczniami c. k. Instytutu Technicznego:
 - a. „słowo wstępne“ Kazimierz Bartoszewicz
 - b. „mowa“ Józef Dobrowolski.
 - c. „uwertura tryunfalna na cześć Kopernika“ wykonana przez orkiestrę pułku Nagy pod kierunkiem kapelmistrza Wgo Hocke.
 - d. odczyt „o Koperniku“ Teofil Prochaska.
 - e. deklamacja „Psalm dobrej woli“ Krasińskiego wygłosił Marjan Gawalewicz.
 - f. uwertura z „Fidelio“ Betowena wykonana przez orkiestrę.
9. „O sztuce plastycznej u Greków“ kol. Antoni Stawarski.
10. „Spółeczne znaczenie i polityczna doniosłość reform Piotra Wielkiego odczytał kol. Stan. Jan Łuniewski.

11. „Pozytywizm i materializm jako dwa prądy społeczne“ kol. Mieczysław Szyszyłowicz.

Cztery z wymienionych odczytów ubiegały się o nagrodę. Komisja oceniająca uznała za zasługujące na taką, prace kol. Feuermana „o statucie Bolesławowskim“ i kol. Stawarskiego „o sztuce plastycznej u Greków i nagrodziła pierwszą „wizerunkami hetmanów polskich,“ drugą zaś „muzeum sztuki europejskiej“. Odczytu kol. Mieczysława Szyszyłowicza jako za późno oddanego komisja do oceny nie przyjęła.

Jan Gwiazdomorski

Artur Leo.

Teofil Prochaska.

II. Biblioteka.

Z początkiem ubiegłego półrocza posiadała biblioteka dzieł **1328** tomów **2062** (z brakujących w początku bieżącego półrocza 195 dzieł 243 tomów wrócono tylko 3 dzieła 5 tomów, które w tę liczbę wchodzi, reszty mimo upominań się w dziennikach dotychczas nie wrócono. Adresy dłużników po największej części członków z pierwszych lat istnienia czytelnicy są niewiadome).

Przybyły w ubiegłym półroczu!

A. W ciągu półrocza darowali książki PP. radca sądu krajowego Louis, prof. Łuszczkiewicz, Przeciszewski i koledzy: Bartoszewicz, Łubieński, Łuniewski, Nawratil, Nowiński i Siemieński. Od wydziału Tow. Wzajem. Pomocy u. jagiellon. otrzymała biblioteka 3 dzieła pióra J. W. Maurycego hr. Dzieduszyckiego, który je przesłał w darze temuż towarzystwu. Oprócz tego Wny p. Powi-

daj redaktor „Przeglądu Polskiego“ ofiarował tegoż pisma 13 zeszytów, których brak czynił dotąd niemożliwem skompletowanie i opracowanie kwartalników z lat dawniejszych. Redakcja Przeglądu Tygodniowego nadsyła bezpłatnie encyklopedję powszechną i dodatki książkowe do tegoż pisma, co również czyni Redakcja Opiekuna Domowego.

Razem z darów przybyło dzieł: **25** tom. **38** (zesz. 13).

B. Kupiono w ciągu półrocza: 1 kwartał „zbioru powieści“ Kraszewskiego, „Boje polskie“ Bodzantowicza, „Dzieła“ Krasińskiego i „Dziady“ Mickiewicza. Przytem zaprenumerowano „Album Kopernika“. Z zaprenumerowanych w letniem półroczu „Dziejów powszechnych“ Schlossera odebrano z księgarni 6 zeszytów tworzących tom Iszy.

Razem zakupiono dzieł **7** tomów **10**.

C. Z czasopism perjodycznych nauk. i illustr. złożono
8 roczników czyli 8 tomów
8 kwartalników czyli 8 tomów

Razem dzieł 16 tomów 16.

Przybyło więc ogółem w ciągu półrocza zimowego dzieł 48 tomów 64 (zeszytów 13).

Biblioteka posiada zatem obecnie dzieł **1376** tomów **2126**. Oprawiono tomów 50 (między tymi 8 roczników).

Biblioteka rozpada się na następujące cztery działy
a) historia z geografją i statystyką b) literatura i powieści c) nauki ścisłe d) pisma zbiorowe.

Dział pierwszy obejmuje dzieł: polskich 319, francuzkich 36, niemieckich 29, łacińskich 6, rosyjskich 5
razem **395**.

Dział drugi: polskich 441, niemieckich 74, francuskich 28, rosyjskich 4, łacińskich 2, angielskich 2,
razem **551**.

Dział trzeci: polskich 250, niemieckich 56, francuzkich 18, łacińskich 8, angielskich 2, czeskich 1,
razem **337**.

Dział czwarty: polskich 63, niemieckich 29, francuskich 1, razem **93**.

Obieg dzieł w ciągu półrocza ubiegłego;

Z działu I było w obiegu dzieł 72.

" " II " " " 350.

" " III " " " 96.

" " IV " " " 60.

Razem było w obiegu dzieł 578.

Chwałibogowski Władysław.

Nowiński Bronisław.

Wiatr Józef.

III. Czasopisma.

Czasopisma nieoznaczone żadnym znakiem otrzymywaliśmy bezpłatnie — oznaczone znakiem (*) za opłatą przesyłki pocztowej — (**) po niższej cenie — (***) po całkowitej.

Cieszyn ***Gwiazdka Cieszyńska.

Zwiastun ewangeliczny.

Werdauskie wiadomości misyjne,
dodatek do Zwiast. ewang.

Kraków Czas.

Kraj.

Na dziś.

Przegląd polski.

Włościanin.

Zagroda.

- Kraków** **Przegląd lekarski.
Dwutygodnik higieny publicznej
dodatek do Przegl. lekarsk.
Djabeł.
- Królewska Huta** . . . ***Katolik.
***Poradnik gospodarczy.
- Lipsk** **Illustirte Zeitung.
- Lwów** **Dziennik polski.
*Gazeta narodowa.
Gazeta Lwowska.
Tygodnik niedzielny.
Osnowa.
Przegląd powszechny.
Przegląd lwowski.
**Przyjaciół domowy.
**Strzecha.
Słowo
Dodatek miesięczny do Gaz. lw.
Przewodnik nauk. i literacki.
***Prawnik.
***Przyrodnik.
***Szkół.
Wiadomości z dziedziny steno-
grafii.
Szczutek.
- Niem. Piekary** ***Zwiastun górnośląski.
- Poznań** *Dziennik poznański.
*Kurjer poznański.
**Tygodnik wielkopolski.
Ziemianin.
- Praga** Mittheilungen des deutschen Ju-
risten-Vereines in Prag.
- Toruń** ***Gazeta toruńska.
- Warszawa** Gazeta polska.
Gazeta warszawska.

- Warszawa**
- *Kurjer codzienny.
 - Kurjer warszawski.
 - *Bluszcz.
 - *Izraelita.
 - Kłosa.
 - Kronika rodzinna.
 - Medycyna.
 - Niwa.
 - Opiekun domowy.
 - Przegląd katolicki.
 - *Przegląd tygodniowy.
 - Przyroda i przemysł.
 - **Tygodnik ilustrowany.
 - *Wędrowiec.
 - Wieniec.
 - Ekonomista.
 - Gazeta lekarska.
 - Biblioteka umiejętności lekarsk
 - Korespondent tygodniowy, do-
datek do Gazety Warszawsk.
 - Kolce.
 - Kurjer świąteczny.
 - Mucha w darze od kol. Barto-
szewicza.
- Wiedeń**
- La Gazette des étrangers.
 - Neue freie Presse.
 - Tages Presse.
 - Osten w dwóch egzemplarzach.
 - Reform.
 - *Wanderer.
 - Wiener Communal-organ w 2ch
egzemplarzach.
 - Wiener Residenzblatt.
 - Sontags Blatt dodatek do Osten-
Gerichtshalle.

Wiedeń	Gerichtszeitung. Wehrzeitung. Bombe. Wiener-Punsch. Cancan dodatek do Wiener-Punsch.
Zurich	***Przyszłość.

Z e s t a w i e n i e .

Ogółem posiadała Czytelnia w ubiegłym półroczu 78 czasopism różnej treści, a mianowicie:

politycznych	20
belletrystycznych.	25
lekarskich	5
prawniczych	4
przyrodniczych.	2
ekonomicznych.	6
religijnych	4
pedagogicznych	1
wojskowych	1
stenograficznych	1
humorystycznych.	9

Co do języka:

polskich	60
ruskich	2
niemieckich	15
francuskich	1

Co do prenumeraty:

Za całkowitą opłatą	9
Po niższej cenie	7

Za opłatą przesyłki pocztowej .	9
Bezpłatnie	53

Julian Baczyński.
Edward Witkowski.

IV. Stan kasy.

Dochody:

Połowa pozostałości z półrocza letniego 1872 r.	9	złr.	38	cent.
Wkładki członków	370	"	—	"
Dochody nadzwyczajne	145	"	29	"
Razem . .	524	złr.	67	cent.

Przyszłemu wydziałowi przekazuje się do odebrania od członków Czytelnii tytułem dopełnienia wkładek za półrocze zimowe 1872/3 kwotę 45 złr. 50 centów.

Wydatki:

Druk i zbroszurowanie sprawozdania z półrocza letniego 1872 r.	19	złr.	55	centów
Czynsz za czas od 1. października 1872 do 1. kwietnia 1873	125	"	—	"
Prenumerata czasopism	95	"	36	"
Biblioteka	30	"	30	"
Akcja Tow. Sztuk Pięknych	5	"	10	"
Splacono resztę długu p. Mańkowskiemu	27	"	54	"
Druk i zbroszurowanie statutow	13	"	70	"
Album Kopernika	10	"	75	"
Wydatki gospodarcze	116	"	71	"
Razem . .	444	złr.	1	cent.

Zestawienie:

Dochody	524 złr. 67 centów.
Wydatki	444 „ 1 „
Pozostaje w kasie	80 złr. 66 centów.

fundusz żelazny składa się:

Z dawniej złożonych w kasie oszczędności	79 złr. 34 c.
Z połowy pozostałości z półrocza letniego	
1872	9 „ 38 c.
Procenta wynoszą do dnia 4 marca 1873	4 „ 59 c.
Razem	93 złr. 31 c.

Jan Rozner,
podskarbi.

V. Liczba członków.

Czytelnia liczyła w ubiegłym półroczu członków honorowych 10, członków zwyczajnych i nadzwyczajnych 207 a mianowicie:

Z wydziału lekarskiego	92
„ prawniczego	84
„ filozoficznego	22
„ teologicznego	2
„ z instytutu techn.	7
Razem	207

Dwudziestu dwóch członków uwolnił Wydział na własne ich żądanie od opłaty częściowej lub całkowitej wkładki.

Członkowie honorowi:

Wny Prof. Dr Alojzy Alth.
 Wny Profosor Dr Tomasz Bratranek.
 Wny Hilary Filasiewicz, b. przewodniczący Czytelni.
 Wny Prof. Dr Maciej Jakubowski.
 Wny Profesor Dr Franciszek Karliński.
 Wny Profesor Dr Józef Łepkowski.
 Wny Józef Merunowicz, b. przewodniczący Czytelni.
 Wny Profesor Dr Rasp.
 Wny Profesor Dr Edward Skiba.
 Wny Profesor Dr Wincenty Zakrzewski.

Członkowie zwyczajni i nadzwyczajni

Abłamowicz Stanisław.	Chlebik Antoni.
Affe Aron.	Chodorowski.
Aleksandrowicz Teodor.	Chroszczewski Bolesł.
Baczyński Julian.	Chwalibogowski Wł.
Baczyński Michał.	X. Dembiński Stefan.
Bader Maksymilian.	Dobrowolski Józef.
Bartoszewicz Kazmierz.	Dobruchowski Adam.
Białkowski Karol.	Družbacki August.
Biegelmajer Alfred.	Dziembowski Józef.
Baran Józef.	Dziurzyński.
Bielczyk Karol.	Eibenschütz Zygmunt.
Bieńczewski Alfons.	Ekielski Władysław.
Bieniasz Franciszek.	Feingold.
Binder Wilhelm.	Feliński Romuald.
Biskupski Stanisław.	Feliks Zygmunt.
Bogatko Konstanty.	Feuermann Henryk.
Boglewski Anastazy.	Filipowicz Stanisław.
Brożyński Stanisław.	Fox Franciszek.
Brudziński Ludwik.	Gadziński Antoni.
Brühl Edward.	Gajewski Kazimierz.

Galusiński Antoni.
 Gańczarski Ludwik.
 Geisler Edward.
 Gebhardt Bogumił.
 Goldmann Henryk.
 Goldhammer Elias.
 Gostkowski Antoni.
 Gurski Franciszek.
 Grabowski Władysław.
 Grodecki Franciszek.
 Grudkiewicz Zygmunt.
 Grünhaut Bernard.
 Grzybowski Stanisław.
 Gumowski Franciszek.
 Gwiazdomorski Jan.
 Gwiazdomorski Józef.
 Harwot Jerzy.
 Jabłoński Jacek.
 Jabłoński Stanisław.
 Jana Stanisław.
 Jaworski Stanisław.
 Jaworski Walery.
 Jezierski Franciszek.
 Młakowicz Ksawery.
 Kalitowski Teodor.
 Kastory Władysław.
 Kaufmann Daniel.
 Kieres Bogumił.
 Kniaziołucki Zbigniew.
 Kolitscher Franciszek.
 Köller Marjan.
 Kopystyński.
 Knapczyk Jędrzej.
 Koj Stanisław.
 Kosterkiewicz Franc.

Kozik.
 Krasiecki Władysław.
 Kremer Jan.
 Kropaczek Kazimierz.
 Król Jan.
 Kropiński Władysław.
 Kruszewski Józef.
 Kułakowski Wincenty.
 Kruszyński Stanisław.
 Krzyżanowski Kazim.
 Lachowicz Juliusz.
 Lachowicz Zdzisław.
 Laskowski Ryszard.
 Leo Artur.
 Leszko Władysław.
 Lenartowicz Józef.
 Lisowski Zygmunt.
 Łapiński Roman.
 Łukasiewicz Zygmunt.
 Łuniewski Stanisł. Jan.
 Majewski Władysław.
 Markowski Stanisław.
 Markiewicz Dominik.
 Mars Antoni.
 Martynowicz Michał.
 Martynowski Franc.
 Meissner Henryk.
 Merkl Kazimierz.
 Merunowicz Teofil.
 Matusiński Teofil.
 Michałek Piotr.
 Michejda Jan.
 Mikiewicz Szczęsny.
 Mikrut.
 Misiągiewicz.

Mikula Ludwik.
 Molin Jan.
 Morstin Władysław.
 Musiałowicz Kazimierz.
 Niewiadomski Marjan.
 Nenyczka Marjan.
 Neumann Eugeniusz.
 Neumann Karol.
 Nowiński Bronisław.
 Nycz Wincenty.
 Olpiński Juliusz.
 Orłowski Marjan.
 Ostrowski Aleksander.
 Pamła Andrzej.
 Pareński Teodor.
 Paszkowski Franciszek.
 Pawlicki Piotr.
 Pawlicki Walenty.
 Pawlicki Teodor.
 Pawlikowski Mieczysław.
 Paślawski Antoni.
 Pechnik Aleksander.
 Perski Felicjan.
 Peszkowski Bronisław.
 Peterek Ferdynand.
 Piechowski Stanisław.
 Pieniążek Wacław.
 Pizaro Antoni.
 Pobudkiewicz Alojzy.
 Podwin Jan.
 Ponikło Stanisław.
 Prager Samuel.
 Prochaska Teofil.
 Propper Albert.
 Radomyski Józef.

Raszanowicz Władysław.
 Reich Samuel.
 Rembacz Jan.
 Rojek Władysław.
 Rosenblatt Józef.
 Rosenblatt Emanuel.
 Rogoziński.
 Rozenzweig Henryk.
 Rosner Jan.
 Ruczka Stanisław.
 Runge Aleksander.
 Rutkowski Karol.
 Rybotycki Mikołaj.
 Rychlicki Władysław.
 Rymarz Jan.
 Sadecki Bronisław.
 Sakowski Piotr.
 Schneider Edward.
 Schön Henryk.
 Semeran Władysław.
 Serwin Ignacy.
 Serafiński Antoni.
 Schütz.
 Siemiński Jan.
 Skibiński Felicjan.
 Skorkowski Szczęsny.
 Śliwiński Michał.
 Spirydowicz Antoni.
 Swierz Tomasz.
 Świątek Wincenty.
 Szembek Jerzy.
 Stawarski Antoni.
 Solecki Władysław.
 Sztencel Bernard.
 Szydłowski Michał.

Szyszyłowicz Jan Dyo.
 Szyszyłowicz Mieczysł.
 Trug Alojzy.
 Tryczyński Wincenty.
 Tysowski Bazyli.
 Uhma Roman.
 Walewski Leopold.

Walewski Zygmunt.
 Wiatr Józef.
 Wińkowski.
 Wiktor Jan Karol.
 Wilczyński Kazimierz.
 Witkowski Edward N.

VI. Zarząd Czytelni.

Kurator W. P. Prof. Dr Zatorski.

Skład Wydziału.

Teodor Pareński
 przewodniczący.

Kazimierz Bartoszewicz
 zastępca przewodniczącego.

Józef Rrsenblatt
 sekretarz.

Jan Rosner
 podskarbi.

Członkowie Wydziału:

Baczyński Julian.
 Chwalibogowski Wł.
 Gwiazdomorski Jan.
 Jezierski Franciszek.
 Leo Artur.
 Majewski Władysław.
 Nowiński Bronisław.
 Prochaska Teofil.
 Szyszyłowicz Dyonizy.
 Wiatr Józef.
 Witkowski Edward.



